

ŠAMORÍN A OKOLIE

ZALOŽENÉ V ROKU 1928

ROČNÍK XXIX, ČÍSLO 10.

BEZPLATNÝ MESAČNÍK

OKTÓBER 2020

Rekonštrukcia budovy Koruny finišuje

V októbri môže byť renovácia Koruny završená.

Priebeh prác v prvej polovici roka výrazne ovplyvnili protiepidemické opatrenia, ktoré mali dopad aj na stavebný priemysel. Ďalším faktorom, ktorý spôsobil oneskorenie, bol statický problém časti budovy. Počas obnovy múrov

sa objavili praskliny, ktoré bolo nutné zaceliť, navyše zmenu plánov musel predtým schváliť aj pamiatkový úrad.

„Vonkajšia a vnútorná fasáda budovy je už hotová, a obnovená bola aj strecha,“ informovala projektová manažérka mestského úradu Lea Fašangová, podľa ktorej bola

začiatkom mesiaca položená dlažba a podlahy, a hotové sú aj sociálne miestnosti. Na svojich miestach sú už osadené dvere, v interiéri finišujú posledné, záverečné reštaurátorské práce. Rekonštrukcia prebieha na základe schválených plánov Pamiatkovým úradom v Trnave, vďaka čomu

sa budova v centre mesta dostane do stavu blízkeho pôvodnému. V interiéri budú mať svoje priestory Informačná kancelária cestovného ruchu, slávnostná sála, príležitostná výstavná sieň, a svoje miesto tu bude mať aj miestnosť, určená na usporadúvanie workshopov. (I)

Druhá vlna

Epidémia koronavírusu nám neposkytla veľa času na oddych.

V júni sa len tak na pár týždňov obnovilo vyučovanie, v júli a auguste sme sa len tak trochu počľapotali v Jadranskom mori, len tak si odskočili na zopár festivalov či iných podujatí, a v septembri sa už vytrubovalo

do sveta: druhá vlna pandémie je tu! Reagujúc na situáciu v štáte zasadol v posledný septembrový deň aj v našom meste krízový štáb, aby prerokoval protiepidemické opatrenia, a – samozrejme – preveril stav zásob ochranných a dezinfekčných prostriedkov. Nateraz sme dostatočne zásobení

všetkým potrebným na zabezpečenie chodu inštitúcií, ale v záujme ochrany najohrozenejších skupín obyvateľstva budeme zásoby týchto prostriedkov nepretržite dopĺňať. Pri vstupe na mestský úrad sa bude opäť merať telesná teplota, do kancelárií môžu vstupovať klienti iba v ochranných rúškach, ktoré si nebudú smieť sňať ani počas vybavovania úradných záležitostí. Toto platí od začiat-

ku októbra – všetko ďalšie ukáže čas.

V čase písania týchto riadkov denný počet potvrdených prípadov nákazy prekročil číslo 800, a na základe analýz sa môžeme domnievať, že pandémie koronavírusu môže na Slovensku vrcholiť niekedy v období Vianoc. Na paniku žiadny dôvod nie je – ale budme ostražití a dávajme jeden na druhého pozor!

Udalosti v MPBH nabrali na obrátkach

Vo februári výmena riaditeľa, v marci rozsiahla kontrola zo strany Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO), plynulé plnenie každodenných úloh - aj o tomto hovoria všedné dni mestského bytového podniku. Navyše už pre blízku budúcnosť pripravuje MPBH nové rozvojové plány.

Cieľom rozsiahlej revízie, ktorá prebehla počas marca, bola kontrola tepelného hospodárstva za roky 2017, 2018 a 2019, a rovnako aj plnenia uloženého opatrenia na odstránenie a nápravu nedostatkov, zistených pri kontrole ešte v roku 2015, informoval konateľ a riaditeľ mestského podniku Sándor Kürthy.

„V súvislosti so spomínaným opatrením vyšlo najavo, že hoci podnik dlžne peniaze vyplatil, no z hľadiska odberateľov tepla nápravu vykonal s oneskorením a nevhodným spôsobom,“ uviedol Kürthy a dodal: „Regulačný úrad zistil pochybenia aj pri zúčtovaní nákladov pri výrobe, distribúcii a dodávke tepla počas rokov 2017-2019, ktoré nastali z dôvodu zlého výpočtu, ktorý nezohľadnil zmeny zákona. V dôsledku nesprávneho výpočtu spoločnosť nevrátila odberateľom tepla sumu v celkovej výške 122 tisíc eur. Následkom tohto všetkého je, že bytový podnik bol zaviazaný, aby do 31. marca 2021 vykonal nápravu. Zdôrazňujem, že sa nejednalo o úmyselné zavádzanie, prípadne nečestný spôsob spravovania majetku, ale o chybu, ktoré vyplynula zmeškaním sledovania zmeny právnych predpisov, ktoré v tej dobe vstúpili do platnosti.“ Prírodzene, podnik urobí výzve ÚRSO zadosť, a do konca marca budúceho roka vyúčtuje predmetnú sumu svojim klientom.

Nebudú to platiť klienti

Šamorínsky bytový podnik v súčasnosti zásobuje teplom

a teplou vodou, respektíve zabezpečuje aj služby súvisiace so správou bytov pre viac ako tritisíc domácností, mestských inštitúcií a podnikateľských subjektov. V súvislosti so zistenými skutočnosťami ÚRSO zaviazal spoločnosť zaplatiť peňažnú pokutu vo výške 8000 eur, čo už bolo medzičasom splnené. Keďže mestský podnik disponuje poisťovňou na pokrytie zodpovednosti vedúcich pracovníkov, vedenie pokračuje v rokovaní s poisťovňou Allianz o úplnej alebo čiastočnej úhrade sumy, použitej na zaplatenie pokuty. Podľa platných právnych predpisov sankcia nemôže zaťažiť rozpočet na výrobu a využívanie tepla, z čoho vyplýva, že teda ani peňaženky odberateľov.

Zmena, ale s otáznikmi

MPBH v strednodobom časovom horizonte ráta s výrazným rozvojom, ktorého jedna časť sa ozrejmi až po zmene predpisov Únie, povedal riaditeľ.

„Jednoznačným cieľom Európskej únie je, aby podniky ako je ten náš do roku 2025 získavali aspoň päťdesiat percent energie z obnoviteľných zdrojov. V prípade Šamorína sa ponúkajú dve schodné cesty: čiastočné preorientovanie sa na energiu z geotermálnych zdrojov, alebo rozvíjanie kogenerácie,“ avizoval Sándor Kürthy.

Čo sa týka geotermálnej energie, v katastri Šamorína sa jeden vrt už nachádza - v zóne Športového strediska x-bionic® sphere. Vyhĺbenie druhého vrtu prichádza do úvahy iba v prípade, ak by neovplyvňoval prietok vody. S prihliadnutím na túto skutočnosť by mohla byť reč o dvoch lokalitách: v Pomlé, alebo v smere na Báč. Keďže s veľkou pravdepodobnosťou by sa podarilo dostať na povrch vodu s teplotou 60-70° C (na porovnanie: vo Veľkom Mederí je voda s takouto teplotou po „energetickom“ využití voľ-

Od februára na čele mestského podniku stojí Ing. Alexander Kürthy (Fotoarchív)

ne vypúšťaná), a vzhľadom na vzdialenosť by bolo nutné počítať s ďalšími tepelnými stratami počas prepravy potrubným systémom, a toto všetko by využívanie geotermálnej energie ešte viac zdražilo. Pri vrte s hĺbkou dvetisíc metrov by sa celkovo jednalo o investíciu vo výške 5 až 5,5 milióna eur, ktorej návratnosť by bola 15 až 17 rokov - bez pokrytia z európskych či iných vonkajších zdrojov je to sotva realizovateľné.

Súčasne sa však ponúka aj jedno iné riešenie, a to vybudovanie kogeneračnej jednotky. „V praxi to znamená vystavenie takého systému, v ktorom sa zemný plyn nevyužíva výlučne na kúrenie, ale za pomoci turbíny aj na výrobu elektriny,“ hovorí riaditeľ a pokračuje: „Odpadové teplo, vznikajúce pri tomto procese, by sa využívalo na kúrenie. Dalo by sa to riešiť aj menšou investíciou, a pravdepodobne aj prizvaním externého partnera.“

Budúci rok kúrimo lacnejším plynom

Podnik musí počas krátkej doby vynakladať čoraz viac energie na výmenu zostarnutých teplovodných potrubí. Vedenia, patriace ku kotolni K2 pri Bratislavskej ceste, sú už vymenené takmer na 60 %, navyše sa jedná o tie časti, ktoré sa nachádzajú na najťažšie prístupných úsekoch. Týmto krokom sa straty vody znížili prakticky na nulu. Horšia situácia je v prípade kotolne K4 na Záhradníckej ulici, kde si stav potrubného systému vyžaduje súrnu rekonštrukciu; tu je nutné do uzavretého systému doplniť pomerne veľké množstvá vody. V oblasti kotolne K1 na Veternej ulici sú potrubia na 80-90 % vymenené za moderné, predizolované rúry, zvyšok nepretržite opravujú - posledne bolo vymenené potrubie v dĺžke 65 metrov, vedúce smerom ku športovej hale Samaria v auguste tohto roka. Opravené bolo aj potrubie v škôlke na Veternej ulici.

Dobrou správou pre klientov MPBH je, že vedeniu podniku sa podarilo fixovať cenu plynu na rok 2021 vo veľmi výhodnej cene, čoho dôsledkom môžu byť významné úspory. V porovnaní s vlaňajškom budú náklady na plyn nižšie o takmer 100 tisíc eur, čo sa v prípade spotrebiteľov prejaví pri ročnom vyúčtovaní v marci 2022. (1)

Csörgő Robert
csorgorobo@gmail.com

**Orezávanie a výrub stromov
lezeckou technikou, odvoz,
štiepkovanie zeleného odpadu,
frézovanie pňov.**

0904 664 265

Poslanci prerokovali 18 bodov

Vo štvrtok 17. septembra 2020 sa uskutočnilo v divadelnej sále Mestského kultúrneho strediska riadne zasadanie mestského zastupiteľstva. Po jeho otvorení primátorom Csabom Oroszom a vymenovaní členov návrhovej komisie pristúpili poslanci k vyhodnoteniu plnenia rozpočtu mesta za prvý polrok.

Predseda finančnej komisie Imrich Tóth informoval, že výpadok príjmov tohtoročného rozpočtu pravdepodobne nedosiahne úroveň, akú načrtla prognóza po vypuknutí koronakrízy. Kým plnenie bežných príjmov rozpočtu po jeho prvej zmene predstavovalo 55%, plnenie bežných prídavkov bolo na úrovni 33%. Aj vzhľadom na tieto skutočnosti bola prijatá ďalšia, v poradí už druhá zmena rozpočtu mesta na rok 2020, v zmysle ktorej boli upravené aj platy zamestnancov mestského úradu a mestských inštitúcií, ktoré boli v druhom kvartáli znížené na 80%.

Mesto prijme pomoc štátu

Mestské zastupiteľstvo následne odsúhlasilo návrh na prijatie návratnej bezúročnej finančnej

Možnosť interpelácie využil poslanec Ing. arch. Tomáš Jávorka

(Foto: Adrián Lőrincz)

pomoci vo výške približne 328 tisíc eur, ktorú ponúkol štát samosprávam na kompenzáciu výpadku príjmov z podielových daní fyzických osôb. Podľa predsedu finančnej komisie vďaka tejto pomoci nebude mesto nútené žiadať o úver od komerčnej banky ako sa pôvodne plánovalo.

Zvolili nového hlavného kontrolóra

V ďalšej časti plenárneho zasadnutia predložil predseda komisie výstavby, územnej správy a rozvoja mesta Zoltán Faragó celkovo sedem návrhov na schválenie prevodu, zámeny

a zámeru na prevod nehnuteľného majetku mesta, výmazu ťarchy predkupného práva, uzatvorenia zmluvy o zriadení vecného bremena a uzatvorenia nájomnej zmluvy na pozemok v katastrálnom území mesta.

Po hlasovaní sa pristúpilo k voľbe hlavného kontrolóra. O post sa uchádzal jediný kandidát, bývalý hlavný kontrolór Ján Lelkes, ktorý bol zastupiteľstvom opätovne zvolený.

Výbor pre mestské časti má nového člena

Vymenovaný bol aj nový člen výboru pre mestskú časť Mliečno, Štefan Valocsay, kto-

rý nahradil Zuzanu Radočákovú - tá sa písomne vzdala členstva v tomto výbore.

Možnosť interpelácie využil poslanec Tomáš Jávorka, ktorý navrhol vedeniu mestského úradu zahájiť rokovania so štátnym podnikom Vodohospodárska výstavba ohľadom zachovania pôvodného stavu časti hrádze, ktorá je bežne využívaná na rekreáciu a šport, a ktorá bola v ostatnom čase posypaná ostrými žulovými balvanmi.

Odzneli aj podnety občanov

V rámci bodu „Podnety občanov“ požiadal o slovo František Sztruhár, ktorý navrhol, aby mesto dalo namontovať účinnejšie osvetlenie pri priechode pre chodcov pred Základnou školou Mateja Bela od parkoviska Jednoty a prístrešok pred vchodom do polikliniky. Na jeho podnety reagoval prednosta mestského úradu Ervin Sármany.

Prijaté uznesenia ako aj zápisnica s výsledkami hlasovaní z rokovania MsZ zo dňa 17. septembra 2020 sú dostupné na oficiálnej webovej stránke mesta. Najbližšie zasadanie poslanskej zbory sa bude konať 5. novembra 2020. (I)

Týždeň mobility v meste aj v tomto roku

Šestnásteho septembra štartoval a 22-ého dorazil do cieľa Európsky týždeň mobility, ktorý sa snaží upriamiť našu pozornosť na dopravu šetrnú k prírode, v prvom rade pešiu chôdzu a používanie bicyklov, respektíve využívanie verejnej hromadnej dopravy.

V našom meste sme sa prioritne zamerali na pešiu a cyklistickú dopravu, preto považujeme za dôležité upozorňovať chodcov a cyklistov na bezpečnosť cestnej premávky. Tomuto cieľu slúžia aj piktogramy, namaľované na chodníky pri nároží gymnázia v Slnecnej ulici, pri okružnej križovatke na Bratislavskej ceste, pri čerpacom stanici Slovnaft a pri predajni nábytku Alfito. Už vlni nechala samospráva namaľovať podobné piktogramy

v okolí troch základných škôl, a aj tento rok sa snažili vybrať rušné miesta s priechodmi pre chodcov, ktoré často využívajú školáci. Vzhľadom na kritiku spred roka, že značenie nebolo dostatočne zrozumiteľné, tentokrát boli vybrané piktogramy, ktoré jednoznačne upozorňujú na nebezpečenstvá používania mobilných telefónov a slúchadiel na ušiach počas prechodu „zebrou“.

Záverečným akordom tohtoročného týždňa mobility bola cyklotúra, na ktorej sa naše základné školy prezentovali niekoľkočlennými skupinami svojich žiakov. Túru odštartovali pred mestským úradom, odkiaľ sa školáci a ich sprievodcovia presunuli do športového komplexu x-bionic® sphere. Po

Žiaci ZŠ Mateja Bela na exkurzii v x-bionic® sphere

(Fotoarchív)

prehliadke koní a maštalí bol ich ďalším cieľom futbalový štadión v Mliečne, odkiaľ následne nabrali smer do lesoparku Pomlé. Podujatie sa skončilo okolo poludnia. Naše mesto sa do týchto aktivít pravidel-

ne zapája od roku 2013, počas predchádzajúcich ročníkov organizovala samospráva deň bez áut, zručnostné cyklistické preteky pre školákov či vedomostné kvízy o bezpečnosti cestnej premávky. (I)

Obnovenú špitálsku kaplnku už videli stovky

Deviateho septembra bola požehnaná, a následne odovzdaná špitálska kaplnka. Odvtedy bolo každodenne na zrenovovanú budovu zvedavých zhruba 60 až 70 návštevníkov, ktorí sa o tom, čo videli, jednomyselne vyjadrovali iba v pozitívach.

„Hoci som nebol bezprostredným účastníkom procesu obnovy, zaobstaral som si štúdiu, ktorú o kaplnke napísal historik umenia Peter Krivda, a so záujmom som sledoval celý priebeh renovácie. Mój poslancový kolega, riaditeľ firmy Area s.r.o. ma požiadal, aby som zariadil, že keď kaplnku otvoríme, bol tam vždy prítomný niekto, kto dokáže návštevníkom o nej kvalifikovane rozprávať. Popro-

sil som historičku Évu Valacsay, archeológa Lajosa Mathédesza a učiteľa dejepisu Lászlóa Horvátha, či by sa nezhostili tejto úlohy,“ hovorí poslanec samosprávy János Méry.

„V kaplnke som strávila dve popoludnia. Počítala som s tým, že budem návštevníkom poskytovať informácie, ale častokrát sa úlohy vymenili. Početní miestni obyvatelia rozprávali o svojich spomienkach, o niekdajšom Šamoríne,“ prezradila historička Éva Valacsay. Učiteľ dejepisu László Horváth hovorí, že návštevníci prichádzajú aj zo vzdialenejších miest – Boldogu, Bratislavy či Trnavy. „Veľmi sa teším tomu, že prišlo aj veľa mladých. Rozprával som im o niekdajšom chudobinci, o kaplnke, ktorá

Kaplnku denne navštívilo 60 až 70 ľudí

(Fotoarchív)

k nemu patrila, o jej patrónoch – svätom Dismasovi, svätých Kozmovi a Damiánovi, o dejinách mesta,“ vyjadril sa učiteľ dejepisu. „Spomedzi starších návštevníkov zopár porozprávalo o svojich spomienkach, vzťahujúcich sa ku

kaplnke. Jeden starší pán spomenul, že pred 60-65 rokmi v tejto kaplnke osobne miništroval. Iný pán hovoril o starých procesiách, pri ktorých jedna zo zastávok bola aj pri tejto kaplnke,“ povedal archeológ Lajos Mathédesz. (s)

Štvormetrový bronzový kríž v srdci mesta

Križ je dielom akademického sochára Pavla Dubinu

(Foto: autor)

V srdci mesta - v blízkosti katolíckeho kostola - vztýčili štyri metre vysoký bronzový kríž; toto dielo sa stalo ústredným prvkom Kláštornej ulice. Križ vysvätil senecký kaplán Andrej Bošňák v rámci svätej omše, konanej pri príležitosti sviatku Povýšenia svätého kríža.

Šamorínsky farár Pavol Myjavec vo svojom vyjadrení pre médiá poďakoval za pomoc všetkým tým, ktorí akýmkoľvek spôsobom – či už materiálne alebo inak – prispeli k tomu, že sa mohla uskutočniť terénna úprava priestoru vedľa kostola, a že tam mohli vztýčiť kríž, dielo sochára Pavla Dubinu.

Terénne úpravy si vyžiadali sumu vo výške 54.tisíc eur, z toho 45-tisíc cirkevnému spoločen-

stvu poskytla k dispozícii Nadácia Slovenského plynárenského priemyslu. Križ s hmotnosťou väčšou ako 600 kilogramov, ktorý umelec vytvoril z bronzu, stál bezmála 28 000 eur. Do poriadku je ešte nutné dať časť priestranstva vedľa zadného traktu kláštora – započítajúc aj túto položku, je treba počítať s investíciou, ktorá sa blíži k sume 70-tisíc eur.

„Križ sme úmyselne umiestnili tak, aby bol viditeľný odšadiaľ: z Hlavnej ulice, zo smeru od Školskej ulice, a aj z Kláštornej ulice. V minulosti ohradené priestranstvo pri kostole bolo nutné revitalizovať, a preto sa priam ponúkalo, aby toto dielo dostalo miesto priamo tu,“ uzavrel farár Myjavec.

(Foto: János Méry, felvidék.ma)

Život sa nezastavil ani kvôli chýbajúcim akciám

Z dôvodu epidémie koronavírusu boli zrušené viaceré plánované podujatia, a aj pravidelné klubové stretnutia. Na to, čomu sa v takejto situácii predsa len dá venovať, sme sa spýtali vedúcich dvoch v meste fungujúcich klubov dôchodcov, respektíve občianskych združení.

V našom meste je činných viacero organizácií, združujúcich tu žijúcich dôchodcov a zdravotne znevýhodnené osoby. Od Mihálya Borsa, predsedu šamorínskej organizácie početom členov najväčšieho združenia seniorov v štáte, Jednoty dôchodcov na Slovensku (JDS) sme sa dozvedeli, že práca vedenia i jeho samotného sa obmedzila najčastejšie na telefonicкую komunikáciu, respektíve poskytovanie pomoci tým, ktorí sú na ňu odkázaní. Vedenia z času na čas riešili členov organizácie o podporu, a snažilo sa v rámci možnosti aj obdarovávať jubilantov.

Alžbeta Gódány, predsedníčka šamorínskej organizácie Zväzu postihnutých civilizačnými chorobami v SR povedala, že postrádajú najmä spoločenský život, lebo rad-radom museli byť zrušené obvyklé podujatia a stretnutia. Vedenie v úzkom kruhu rokuje o predpisoch a zákonoch ktoré sa ich týkajú, aby mohli svojim členom poskytovať relevantné informácie. Výlet do termálnych kúpeľov Héviz v Maďarsku, plánovaný na Veľkú noc dokázali nahradiť, prirodzene, pri dodržaní všetkých bezpečnostných opatrení, súvisiacich s epidemiou. „Pravidelné týždňové klubové popoludnia, kultúrne a športové podujatia sme však – žiaľ – ničím kompenzovať nedokázali, ale dúfam, že toto ťažké obdobie skončí čo najskôr, a všetko sa čo najrýchlejšie vráti do starých kolají,“ povedala Alžbeta Gódány. (s)

Zmena otváracej doby mestského cintorína

Oznamuje našim obyvateľom, že od 1. októbra 2020 vstúpila do platnosti tzv. zimná otváracia doba mestského cintorína, ktorý až do 31. marca 2021 bude otvorený **denne od 8.00 do 18.00 hod.** Ostatné pohrebiská na území mesta Šamorín nemajú určenú otváraciu dobu.

Renovačné práce na kostole reformovanej cirkvi

V uplynulých mesiacoch bolo zreštaurované schodisko veže reformovaného kostola, a kompletne podkrovie sakrálnej stavby bolo prebudované na „pochôdznu“ plochu. Vďaka tejto investícii sa budova stala bezpečnejšou, navyše sa tým umožnil aj ďalší archeologický výskum.

Šamorínsky kostol reformovanej cirkvi nie je len sakrálnou stavbou mimoriadneho významu na Hornom Žitnom ostrove, ale aj jednou z kľúčových umeleckých pamiatok kresťanstva v celej Karpatskej kotline. Dokazuje vysokú úroveň stredovekej maďarskej kresťanskej kultúry a jej európsku prestíž.

Malá kaplnka tu stála už v 11. storočí

Šamorínsky kostol reformovanej cirkvi má bohatú minulosť – na jeho mieste stála už pred začiatkom 11. storočia malá kaplnka, ktorú až do 20. storočia kontinuálne rozširovali. Zveľaďovanie budovy do 16. storočia podporovali kráľ svätý Štefan, kráľ Belo III., cisár Žigmund, kráľ Matej I. Korvin, Vladislav II. i kráľ Ľudovít Veľký. V strede 16. storočia pod vplyvom reformácie kostol mesto Šamorín odovzdalo do spoločného užívania nemecky hovoriacim evanjelikom a maďarsky hovoriacim reformovaným. Nadobro sa stal majetkom zboru reformovanej cirkvi v roku 1789, keď táto cirkevná obec

stavbu odkúpila za 2000 rýnskych zlatých forintov. Archeologické výskumy dokazujú, že mimoriadne sakrálny význam mal už v ranom stredoveku, a vo veľkej miere prispel k rozvoju celej usadlosti. Na základe nálezov bolo konštatované, že kostol od roku 1521 prešiel minimálne dvanástimi prestavbami. Najstarším objavom sú základy oltára z doby románskej, ktoré sa nachádzajú pod dnešnou svätyňou. Veža v stave ako ju poznáme dnes tu stojí od 13. storočia. Až po samotný vrcholec je postavená z tehlí, rovnako aj podzemné časti základov. Na základe archívnych údajov vieme, že vnútorné schodisko veže bolo naposledy obnovené v roku 1931. Vtedy bola zmodernizovaná aj konštrukcia vežových hodín ovládaných pohyblivými závažiami, ktorá bola uvedená do prevádzky v roku 1891.

Na renováciu 40-tisíc eur

„Vnútorná, drevená konštrukcia veže sa stala labilnou, a čiastočne aj životu nebezpečnou,“ uviedol vo svojej správe farár András György. „Naša farnosť pripravila plány obnovy v roku 2018, na realizáciu ktorých sme prostredníctvom tendra získali od Nadácie Slovenského plynárenského priemyslu 40-tisíc eur. Poverenie realizovať práce dostala v apríli 2020 stavebná firma Genезis Építőipari Vállalat (Győr, Maďarsko), začalo

Veža sa stala bezpečnejšou, z hľadiska archeológov môže byť ich výskum ešte podrobnejší

(Foto: István Bucsházy)

sa s nimi v júli. Prebehla úplná rekonštrukcia vnútorného schodiskového systému, vystuženie, respektíve výmena nosných trávov, prestavba odpočívadiel, nachádzajúcich sa na každom poschodí, a aj kompletná výmena dlažby v zvonovej miestnosti. Veža sa stala bezpečnejšou, z hľadiska archeológov môže byť ich výskum ešte podrobnejší, detailnejší,“ informoval András György.

Archeológovia sa môžu radovať

Archeologicky najzaujímavejšie časti podkrovia boli zväčša takmer nepriechodné, takže preskúmať vo vhodných podmienkach povrchy stien pod strechou nad hlavnou a ani vedľajšou chrámovou loďou nebolo možné. „Snažili sme sa nájsť riešenie, a tak boli na

základe odporúčania Krajského pamiatkového úradu v Trnave navrhnuté »chodníky«, spájajúce podkrovny priestor. Aj toto mohlo byť s podporou Nadácie SPP realizované zároveň s kompletnou obnovou vežového schodiska. Vďaka tejto investícii je už v plnej miere priechodný a úplne bezpečný a skúmateľný vnútorný povrch stien bočných lodí šamorínskoho kostola reformovanej cirkvi, zvyšky vyobrazení na vonkajších stenách z 11. storočia, a tiež zo statického hľadiska bravúry výkyvný strop hlavnej lode či z kameňa vytesané profily podkrovia svätyne,“ môže sa dočítať v správe. András György zároveň vyslovil poďakovanie v mene kongregácie i archeológov Nadácii Slovenského plynárenského priemyslu za poskytnutú podporu. (I)

Zrušia sa výjazdy darcov krvi

Miestna organizácia Slovenského Červeného kríža a Národná transfúzna služba SR oznamuje darcov krvi, že kvôli pandémie koronavírusu všetky výjazdy na darovanie krvi sa rušia až do odvolania.

V súvislosti so zhoršujúcou sa epidemiologickou situáciou COVID-19 v Slovenskej republike, pristupuje Národná transfúzna služba SR od 1. októbra 2020 na svojich odberových pracoviskách na území Slovenskej republiky k opätovnému zavedeniu povinnosti objednania sa na darovanie krvi na presný čas. Telefónne čísla, na ktorých máte možnosť objednať sa na čas, nájdete na webovej stránke www.ntsrs.sk.

Národná transfúzna služba SR ďalej informuje darcov krvi, že odberové pracovisko Bratislava Ružinov je od 1. októbra 2020 otvorené v štandardných odberových hodinách. Celý tím odberového pracoviska v Ružinove má negatívne testy na COVID-19 a celé pracovisko prešlo kompletnou štandardnou a doplnkovou dezinfekciou. Zdroj: samorincan.sk, ntsrs.sk

Na zástavu DHZ Šamorín pripli v Čechách pamätnú stuhu

Hoci sa tohtoročný, septembrový pretek hasičov O pohár primátora nekonal, členovia Dobrovoľného hasičského zboru Šamorín nezaháľali. Na pozvanie dobrovoľných hasičov z Rychnova nad Kněžnou sa na začiatku uplynulého mesiaca ich delegácia zúčastnila na stretnutí hasičov Českej republiky.

„S našimi českými kolegami máme dobré vzťahy už dlhé roky. Pri príležitosti tretej, nami organizovanej výstavy navští-

vili oni nás, na štvrtej expozícii vystavili súčasť hasičskej techniky už tri zbory z tohto českého okresu. Od tretej výstavy predviedli ukážku u našich českých partnerov deti, patriace do oddielu Profi Team už dvakrát. Pri terajšej príležitosti posvätili zástavu hasičstva okresu Rychnov nad Kněžnou, a na zástavu pozvaných zborov hostitelia pripli pamätnú stuhu – medzi nimi i na tú našu,“ povedal Lajos Úrge, veliteľ šamorínskych dobrovoľných hasičov. (I)

Fotovýstava a koncerty v srdci mesta

Centrum mesta poskytlo v septembri priestor hodnotným kultúrnym podujatiam – výstave fotografií a hudobným koncertom. Z dôvodu, že trakty skupiny budov „Korona“, orientované smerom do Hlavnej ulice sú v štádiu renovácie a práce budú ukončené až v poslednej tretine roka, tieto akcie sa konali v mestskom kultúrnom centre a na Námestí svätého Štefana. Deň pred koncertmi, ktoré odzneli v exteriéri pred kultúrnym stánkom, otvorili v MsKS – vo výstavnej sále Štefana Prohászku-Tallósa – výstavu v meste žijúceho fotografa Ľuboša Šišku s názvom „Svetlá hudby“. Otvorenie expozície, pozostávajúcej z čierneho-bielych fotografií,

sprevádzal veľký záujem verejnosti; dodajme, že autor sa vo svojej tvorbe orientuje prioritne na protagonistov hudobných žánrov džez a blues, na zvečnenie strhujúcich momentov ich koncertov. Verejnosť prítomnú na vernisáži čakali aj mimoriadne hudobné lahôdky v podaní Juraja Turteva a Ericha „Boboša“ Procházku. Vystavené diela a aj ich autora vo svojom príhovore vyzdvihol a ocenil i kurátor výstavy, medzinárodne uznávaný fotograf, Jozef Keppert.

Večer, v deň nasledujúci po otvorení fotovýstavy, vystúpil na pódium Komorný orchester Harmonia Classica dirigovaný Brigittou Hegyi s preň nie celkom tradičným, ľahším progra-

Vernisáž fotovýstavy Ľuboša Šišku

(Foto: Mátyás Szinghoffer)

mom, zostaveným z chytľavých melódií. Po nich prišiel rad na formáciu Gorlo Volka – ťažisko ich hudobnému vyzneniu dala svojim jedinečným hlasom Meli Farkas; a potom už publikum zabávali bratia Húshegyiov-

ci, čiže kapela The Butchers. Záverečnými akordmi podujatia bol akustický koncert skupiny Rómeó Vérzik. Kapela, oslavujúca 25. výročie svojho vzniku, ponúkla „ochutnávku“ zo svojho jubilejného koncertu. (s)

Šamorín, takto ťa mám rád!

Samospráva mesta vyhlasuje výtvarnú súťaž na návrh pohľadníc s názvom Šamorín, takto ťa mám rád!

Očakávame také diela, ktoré sa neskôr môžu použiť na tlač pohľadníc. Súťaž je bez tematického obmedzenia, diela môžu zobrazovať budovy alebo iné objekty, prírodu, osoby, ale aj skupiny osôb (v posledných dvoch prípadoch sa prikladá aj písomný súhlas).

Kategórie:

- kresba a grafika – do 18 rokov
- kresba a grafika – nad 18 rokov
- foto – do 18 rokov
- foto – nad 18 rokov
- fotomontáž – bez vekového obmedzenia

Podmienky súťaže:

- v prípade papierových fotografií rozmer strany 20 x 30 cm
- v prípade digitálnych fotografií alebo digitalizovaných kresieb a grafík rozmer strany 20 x 30 cm, rozlíšenie 300 dpi.

Príspevky do súťaže vyhodnotí odborná porota.

Výtvarná súťaž je realizovaná pod záštitou Csabu Orosza, primátora mesta Šamorín.

Porota ocení v každej kategórii tri najlepšie diela.

Príspevky do súťaže budú od 1. do 15. novembra 2020 zverejnené aj na facebookovskej stránke mesta, kde bude umožnené aj hlasovanie.

Prví traja súťažiaci s najvyšším počtom hlasov budú zvlášť ocenení. Koncom roka 2020 budú všetky diela vystavené v Mestskom kultúrnom stredisku, kde sa uskutoční aj oficiálne odovzdávanie cien.

Samospráva mesta použije na tlač pohľadníc prvých 15 najlepších diel, ktoré určí hodnotiacia komisia.

Výtvarná súťaž štartuje 15. 9. 2020, diela do súťaže môžete zasielať do 31. 10. 2020 na nasledovnú adresu:

Mestský úrad Šamorín, Hlavná 37, Šamorín 931 01

Na obálke prosím uveďte: Výtvarná súťaž.

Digitalizované diela prijímame na e-mailovej adrese:

foto@samorin.sk.

Klezmer znel v Dolnom Štáli

Šamorínsky Samaria Klezmer Band koncertoval 6. septembra vo dvore „vidieckeho domu“ v Dolnom Štáli. Podujete zorganizovalo občianske združenie ECOri, vstup na koncert bol grátis. Hudobné zoskupenie, ktoré vzniklo v roku 2017 (Ľubo Kampauer – klarinet, Péter Ožvald – harmonika, György Varsányi – bubon, Ildikó Varsányi – husle,

Júlia Janik – spev), hrá tradičnú inštrumentálnu ľudovú hudbu východoeurópskeho jidiš, speváčka spieva v jazyku jidiš a hebrejčine.

Členovia občianskeho združenia ECOri počas tohto leta organizovali aj pamätné literárne večery s čítaním z umeleckých diel.

Lucia Kis

Oznam MsKS

Vedenie Mestského kultúrneho strediska v Šamoríne oznamuje našim obyvateľom, že na základe opatrení, ktoré vstúpili do platnosti 1. októbra 2020 a zatiaľ ostávajú v platnosti počas 45 dní, do 14. novembra 2020, je schopné zrealizovať jedine podujatia pre maximálne 50 osôb vrátane vystupujúcich.

Predstavenia, ktoré sa kvôli reštrikciám nerealizujú, budú presunuté na neskoršie termíny. Zakúpené lístky sa dajú uplatniť na tieto termíny. Aktuálne informácie ohľadne predstavení a podujatí nájdete na webovom sídle MsKS Šamorín – www.msksamorin.sk.

Vedenie MsKS ďakuje za pochopenie a dôveru a snažíme sa urobiť všetko pre to, aby obyvatelia Šamorína ani v týchto neprajných časoch nezostali bez kultúry.

Farby prírody vo výstavnej sieni MsKS

Pri dodržaní prísnych protiepidemických opatrení sa v prvú októbrovú sobotu vo výstavnej sieni MsKS uskutočnila vernisáž výstavy Samotár. Táto expozícia predstavuje tvorbu dvoch autoriek - Eriky Miklóšovej a Natálie Práznovskej. Obidve mladé maliarky preferujú rýchly, expresívny maliarsky rukopis v kontexte „plenérovej“ krajinomalby.

Maľovanie v exteriéri je proces náročný na zachytenie svetla. Je nutné rýchlo a sústredene pracovať, zachytiť ten pravý moment, respektíve náladu krajiny. Mestská scenéria neponúka toľko viditeľných zmien ako les či horizont nad krajinou. Samotárske putovanie krajom prináša vždy iné, a vždy nové pohľady

naň. Svetlo v meste je iné, avšak to v prírode je súčasťou organických štruktúr, abstraktných tvarov a farieb. Láme sa na viacero odtieňov, ktoré sa dokážu prebrodiť korunou stromov alebo húštinou tráv.

V minulosti vzniklo nemálo maliarskych kolónií, jednou z nich bola aj „Barbizonská škola“, ktorá sa obracia k zobrazovaniu prírodného výseku s cieľom vystihnúť jeho náladu. V tomto procese sa objektívna scenéria mení na stav umelcovej duše. Možnosť putovať cudzími krajinami je teraz obmedzená pandemiou, avšak naskytá sa alternatíva túlať sa okolitou prírodou, ktorú zdanlivo už poznáme - jedná sa o oblasť lužných lesov medzi Šamorínom a Bratislavou, ktorou sa autorky výstavy inšpirujú.

Samotár trávi množstvo času v zdanlivo bezčasovom priestore. Čas v lese alebo v prírode ako takej plynie inak než v meste, ako v spoločenstve ľudí.

Projekt Samotár je útekom z civilizácie do samoty. Miesta, odkiaľ vystavujúce autorky pochádzajú majú dlhú históriu, a maliarky by chceli týmto projektom priniesť nové umelecké, ekologické a sociálne pohľady na postavenie umelca na periférii. Na svojej umeleckej púti si ako vzory môžu vyberať spomedzi takých majstrov Barbizonskej školy ako sú Constable, Turner, Szinyei, Mednyánszky či László Paál.

Vznik obrazov a výstavu podporil Fond na podporu umenia, ako aj MsKS v Šamoríne. (s)

Autorky výstavy Natália Práznovská a Erika Miklóšová

(Foto: autor)

Letný hudobný večer s maškrtou

V sobotu 5. septembra sa od devätnástej hodiny konalo v At Home Gallery úvodné podujatie XVIII. Letného hudobného večera - koncert Rakúšana Christiana Fennesza a „domáceho“ Davida Kollara. Vystúpenie inovatívneho slovenského gitaristu, hudobného skladateľa a zvukového dizajnéra s rakúskym vizionárom, improvizátorom a skladateľom elektronickej hudby ponúklo hudobným „fajšmekrom“ ozajstnú lahôdku.

O dva týždne neskôr, 19. septembra, pokračoval Letný hudobný večer v At Home Gallery koncertom charizmatickej speváčky, huslistky, improvizátorky a skladateľky Ivy Bittovej, zameriavajúcej sa na džez, alternatívnu a avantgardnú hudbu, ktorá patrí medzi najvýraznejšie osobnosti súčasnej nielen českej

Iva Bittová

(Foto: archív At Home Gallery)

hudobnej scény. V minulosti už spolupracovala s takými súbormi a osobnosťami ako Bang on a Can All Stars, Netherlands Blazers Ensemble, David Dorůžka, Bill Frisell či Bobby McFerrin. (l)

PONUKA MESTSKEJ KNIŽNICE ZSIGMONDA ZALABAIHO

Kjell Ola Dahl: Kuriérka

V roku 1942 niekto zradil kuriérku Ester, a jej sa len tak-tak podarilo ujsť pred Gestapom. Život si zachránila útekom do Švédska, no jej rodinu, ktorá ostala v Osle, deportovali do Auschwitzu.

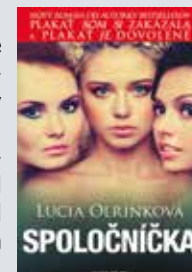
Ester sa v Štokholme stretne s odbojárom Gerhardom Falkumom, ktorý zanechal v Nórsku svoju malú dcérku. Falkumovu ženu niekto zavraždil, a z jej smrti upodrievajú práve jeho. Ich kľúčiaci vzťah sa však rýchlo skončí, keď Gerhard zdanlivo zahynie pri požiari. Ale v roku 1967 sa Falkum objavuje opäť v Osle - rád by nadviazal kontakt so svojou dcérou. Ale prečo sa ju snaží vyhľadať až teraz? A aký je skutočný dôvod jeho návratu? Ester začína opäť premýšľať nad tým, čo sa stalo počas druhej svetovej vojny. Do rúk sa jej dostávajú nové informácie o Falkumovi, a je nútená opäť zabojsť - a pátrať po pravde...

Lucia Olřinková: Spoločnička

Čo je to za život, ktorý vám neustále hádže pod nohy polená? Dokedy je človek ochotný znášať to? Aká situácia musí nastať, aby ste sa vzopreli vlastnému osudu?

Toto je príbeh Hany, mladej dievčiny, ktorá po celý život poslušne znášala svoj údel - až do momentu, keď ju oklamal a zradil človek, ktorého ľúbila, a sama sa ocitla v beznádejnej situácii. Na krku má dlhý, chorú mamu, a v päťach odporného úžerníka, ktorý sa jej neustále vyhŕáža. Z čistého zúfalstva dá na radu svojej dobrej kamarátky Nataly, a prihlási sa do agentúry, ktorá sprostredkúva prácu luxusným spoločničkám. Čo ju čaká v spoločnosti neznámych mužov? Zapáči sa jej život s peniazmi a v „high society“ tak, ako sa to stalo jej dvom priateľkám, ktoré túto prácu robia už celé roky? Alebo sa vráti k svojim ideálom, a naďalej bude pokorne prekonávať úskalia svojho osudu?

Gymnázium M. R. Štefánika v Šamoríne - má zámer prenajať priestory:

- školský bufet
- byt pre zamestnanca školy
- garáž pre zamestnanca školy

Bližšie info na: www.gymmrssam.sk

Vysádzajme jablone!

Október je mimoriadne vhodný na výsadbu ovocných stromov, napríklad jabloní. Najväčšou prednosťou jablák je, že úroda býva spravidla vyrovnaná, preto aj v rokoch s menej priaznivým počasím dáva väčšie výnosy než iné ovocné stromy.

Samozrejme, pozornosť musíme venovať regulovaniu – „prebiehke“ plodov, lebo niektoré odrody sú náchylné na to, že ak v jednom roku vyprodukujú príliš veľkú úrodu, v nasledujúcom nezarodia, respektíve úroda je oveľa menšia. Rozlišujeme skoré a neskoré odrody. Skoré jablká dozrievajú od júna do augusta a sú vhodné najmä na konzumáciu v čerstvom stave. Neskoré odrody sa oberajú od septembra. Na rozdiel od iných druhov ovocia a zeleniny si jablká dokážu udržať obsah živín aj viac ako pol roka od zberu. Jesenné, na uskladnenie určené jablká sú za vhodných podmienok schopné vydržať v „kondícii“ trebárs aj celý jeden rok.

Jablone vysádzame na slnečné, svetlé stanovištia. Najradšej majú piesčito-ílovitú, na živiny bohatú pôdu, ale sú pomerne náročné na dostatok vody, pre-

Neskoré odrody jablák sa oberajú od septembra

(Fotoarchív)

to je potrebné polievať ich. Pri kúpe venujeme zvýšenú pozornosť podpníku, ktorý vytvára koreňovú sústavu, a ktorý rozhoduje aj o intenzite rastu stromu. Preto popri výbere odrody, v závislosti od toho, či by sme radi pestovali trpasličí, nízky, stredný alebo vysoký strom, je dôležité venovať pozornosť tipu podpníka. Ďalším hľadiskom je, či sa jedná o jabloň samoopelivú alebo cudzoopelivú – totiž či bude potrebná „kompatibilná“ odroda, ktorá zabezpečí opeľenie.

Jablone je možné zakúpiť v kontajneroch alebo aj s voľnými

koreňmi. Sadenice s voľnými koreňmi sa odporúča namočiť na 24 hodín do vody. Potom nasleduje vykopanie výsadbovej jamy – túto vyformujeme tak, aby bola približne dvakrát väčšia ako koreňová sústava, a toto platí aj pre rastliny v kontajneroch. Ale ak sadíme do zhutnenej pôdy, tak vykopeme väčšiu jamu, ktorej hĺbka môže byť trebárs aj 80 cm. Na dno jamy nasypeme granulovaný maštalný hnoj, kompost, respektíve umelé hnojivo obsahujúce draslík a fosfor, prikryjeme tenkou vrstvou zeme tak, aby sa nedotýkala koreňov. Ovoc-

ný strom zasadíme tak, aby miesto štepenia bezpodmienečne zostalo nad úrovňou pôdy. Odporúča sa ku koreňom pridať spóry húb kvôli mikoríze. Hubové vlákna obalia korene hostiteľskej rastliny, čo prináša osoblivom: pomáhajú si navzájom dostať sa ľahšie k živinám. Zem, ktorou opätovne zasypeme jamu prevzdušníme kompostom, prípadne nahradíme zeminou, obsahujúcou organické látky. Nakoniec dobre polejeme a polievanie počas nasledujúcich dní zopárkrát opakujeme. Na veterných miestach sadenice uviažeme ku kolíkom.

Cesnak, špenát, zelené hnojenie

V októbri sadíme cesnak a cibuľu – sadzačku. Odporúča sa dodržať pravidlo, že nesadíme do pôdy čerstvo pohnojenej organickými hnojivami. Cesnak a červená cibuľa sú vďačné za hnojivá obsahujúce draslík a fosfor. Možné je vysádzať aj špenát, šaveľ, prezimujúci petržlen i skorú mrkvu. V októbri môžeme ešte smelo vysiať „zelené hnojivo“ (horčicu, repku), lebo tieto vyklíčia počas niekoľkých dní. Ak sa tieto rastliny dostanú do pôdy počas jesenného rýľovania, dokážu v nej vo veľkej miere zlepšiť obsah organických látok i jej štruktúru.

Aby bol trávnik pekný

Na jeseň posypeme trávnik umelým hnojivom s vysokým obsahom draslíka

(Fotoarchív)

V októbri pokračujeme s prípravou trávniku na prezimovanie. V tomto zohráva rozhodujúcu úlohu jeho jesenné posypanie umelým hnojivom s vysokým obsahom draslíka. Takto ošetrený trávnik lepšie odoláva

vymrznutiu a hubovým chorobám. Podstatné je aj to, aby sme lístie, padajúce na trávnik čo najskôr odstránili, týmto môžeme predísť hubovým nákazám. V priebehu októbra sa tiež odporúča vykonať prevzdušne-

nie, aby sa trávnik počas zimy dostával ku vzduchu. Na konci októbra je vhodné pokosiť ho na výšku cca 4 cm – v novembri posúdime, či je potrebné kosenie ešte opakovať.

Róbert Lelkes, Agrosam

Chcel kúpiť marihuanu, okradli ho

Šiesteho septembra v dopoludňajších hodinách istý chodec požiadal hliadku mestskej polície o pomoc pred obytnou budovou v Mestskom majeri. Muž policajtom povedal, že ho orabovali dvaja neznámi mladíci, ukradli mu sto eur. Uviedol, že neznámi páchatelia unikali smerom do mesta. Oznamovateľa posadili do policajného vozidla a vybrali sa po stopách delikventov. Podozrivých, ktorých oznamovateľ identifikoval, dostihli na ulici Gazdovský rad. Hliadka ich vyzvala, aby sa legitimovali, no pokúsili sa o útek. Policajti ich prenasledovali, jedného z nich sa podarilo dostihnúť – zadržali ho a nasadili mu putá. Informovali štátnu políciu, ktorá prebrala prípad do vlastných rúk. Tá zistila, že podozrivý je obyvateľom Prievidze, a vyšlo najavo aj to, že postihnutý si od „vydarenej“ dvojice chcel kúpiť marihuanu.

Šestročné dievčatko zablúdilo

Mestskí policajti preverovali 6. septembra na Čilistovskej ulici oznámenie, podľa ktorého nejaké dievčatko vo veku

približne 6 rokov zablúdilo a nevie povedať, kde býva. Dieťa policajtom povedalo, že sa bolo bicyklovať a zablúdilo. Ale svoje meno vedelo, a na tomto základe bola zistená aj adresa jej domova. Odprevadili ju do bydliska, jej otec bol doma. Mestská polícia ho upozornila, že ak sa takýto prípad bude opakovať, bude to oznámené na sociálny úrad v Dunajskej Strede.

Obťažoval susedov

V sobotu 10. septembra popoludní telefonovala z Bratislavskej cesty istá žena – podala oznámenie o tom, že je v spore s jedným susedom, ktorý neustále vulgárne vykrikuje, kľaje, a vyhadzuje z okna svojho bytu plastové fľaše. Keď sa hliadka dostavila na ohlásené miesto, muž bol silno pod vplyvom alkoholu. Za svoje správanie požiadal o prepáčenie a sľúbil, že sa to viackrát nebude opakovať. Ohlasovateľku informovali, že oznámenie môže podať štátna polícia.

Pobili sa kvôli peniazom

Hlásenie o bitke prišlo 13. septembra popoludní na mestskú políciu. Telefonujúci oznámil,

že na Školskej ulici sa pobili dvaja muži. Keď sa hliadka dostavila na miesto činu, bitkári už boli pokojní a policajtom povedali, že sa pohádali kvôli peniazom. Obidvaja muži boli silne podnapití – boli vyzvaní, aby miesto opustili, čo opilci vzápätí aj urobili.

Maloleté dievčatá sa opili

Popoludní, 13. septembra, podala telefonicky oznámenie istá žena, že videla na ulici opité mladé dievčatá, ležiace v priekope smerom na hrádzu. Oznamovateľka povedala hliadke aj to, že tie tri dievčatá sú ešte maloleté. Rodičia si ich však bezprostredne pred príchodom mestskej polície odniesli.

Nechcelo sa im z baru

Mestská polícia preverovala 14. septembra oznámenie z jedného z barov na Bratislavskej ceste, kde sa údajne skupina hostí sporí s majiteľom podniku. Muži sa voči vlastníkovi správali agresívne a ten sa vyjadril, že sa ich snažil „vypoklonkovať“, ale neboli ochotní odísť. Opustiť bar nechceli ani na príkaz mestských policajtov, preto bola prvolaná štátna polícia;

priestor nakoniec „vyprázdniť“ až po viacnásobnej výzve.

Spadol spitý, zranil si hlavu

Policajti preverovali ráno 22. septembra oznam – telefonujúci povedal, že na ulici leží na zemi neznáma osoba. Na mieste vysvitlo, že muž je opitý, spadol, a poranil si čelo. Hliadka prvolala záchranárov, ktorí zraneného na mieste ošetrili a odviezli na ďalšie vyšetrenie do dunajskostredskej nemocnice.

Chytili muža, po ktorom rok pátrali

Hliadkujúci mestskí policajti si všimli 24. septembra na Školskej ulici osobu, po ktorej bolo vyhlásené pátranie už v roku 2018. Muž je obyvateľom Šamorína, adresu bydliska má v Mestskom majeri. Keď si dotyčný všimol policajné auto, snažil sa uniknúť smerom na Mestský majer, a následne na Hlavnú ulicu, kde ho hliadka zadržala a vzala do väzby. Upozornili štátnu políciu ktorá potvrdila, že po dotyčnom mužovi bolo vyhlásené pátranie z dôvodu, že nenastúpil do výkonu väzby. Muža previezli do väznice v Leopoldove.

Policajti preverili aj vozidlo zadržanej osoby

(Foto: KR PZ v Trnave)

Dunajskostredskí policajní vyšetrovatelia zadržali v polovici septembra v Šamoríne drogového dílera. Policajti na miesto vyrazili na základe oznámenia, u približne 40-ročného muža našli kokaín – podľa dostupných informácií bola droga určená

zámožnejšiemu odberateľovi. V ostatných mesiacoch bolo v okrese zadržaných viacero drogových dílerov: v auguste našli u istého muža vo Veľkom Mederi viac stoviek dávok pervitínu, ešte predtým zaistili iného šamorínského dílera. (k)

Bolo zaistené aj veľké množstvo nábojov

(Foto: KR PZ v Trnave)

Úspešnú akciu si na konto pripísali koncom septembra kriminalisti z Dunajskej Stredy v obci Potônske Lúky.

Policajti pri domovej prehliadke zadržali manželský pár, prehľadali dom a nebytové priestory – našli vysadané rastliny konope a zaistili plastové vrecká so sušenou marihuanou. Okrem toho boli zaistené aj tri zbrane a viac ako 700 kusov nábojov: muž mal v nelegálnej držbe dlhú palnú zbraň, podomácky vyrobený tlmič hluku, prerobenú dlhú

zbraň, tzv. opakovaciu malokalibrovku s puškohľadom, a aj perkusnú guľovú zbraň – 60-ročný muž nie je držiteľom zbrojného preukazu ani zbrojnej licencie. Vyšetrovateľ ho na základe dôkazov obvinil zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok a zo zločinu nedovoleného ozbrojovania, zároveň podal podnet, aby bol obvinený stíhaný väzobne. V zmysle zákona mu hrozí až 10-ročný trest odňatia slobody. (l)

Šport robí zázraky

Jedenástročný Šamorínčan Filip Sedláček žije s Downovým syndrómom a autizmom. Vďaka športu sa však krásne vyvíja a jeho veľkou túžbou je zúčastniť sa na Svetových hrách Špeciálnych olympiád.

„Filipovou základnou diagnózou je Downov syndróm,“ hovorí chlapcova matka Veronika Sedláčková a pokračuje: „Jeho choroba nás v mnohom obmedzovala, množstvo času sme strávili v nemocniciach, navyše Filipovi vo veku päťnásť mesiacov diagnostikovali aj leukémiu. Vtedy sme navyše počas karantény museli zostať doma. Lekári kedysi povedali, že sa budeme môcť tešiť, ak sa vôbec naučí chodiť. Absolvovali sme na všelijaké terapie, pravidelne sme s ním cvičili, maximálne sme sa mu venovali. Potom začal - ako trojročný - chodiť.“ Neskôr si rodičia všimli, že chlapec sa v spoločnosti iných necíti dobre. Toto boli príznaky, poukazujúce na autizmus. „Stretli sme sa so synom Jozefa Bednára, ktorý je autista. Naša domnienka sa potvrdila, následné vyšetrenie toto podozrenie ešte zosilnilo. Premýšľali sme, hľadali spôsoby a možnosti čo by mu mohlo pomôcť, vec, pre ktorú by sa mohol nadchnúť. A objavili sme čaro športu,“ povedala Veronika.

Smer príroda!

Začali bicyklovaním a kolieskovými korčuľami. „Začiatky boli veľmi, preveľmi ťažké. Báľ sa, a ak sa mu niečo nepodarilo, plakal. Častokrát bolo problémom aj obuť si korčule, ale nevzdali sme to. Postupne si zvykol, spriatelil sa s pohybom. Spočiatku mu robilo problémy aj to, že má jazdiť na bicykli s pomocnými kolesami. Dnes už dve podporné kolesá potrebné sú, ale brzdiť sa ešte musí naučiť,“ hovorí Filipova mamička.

A potom začali postupne pribúdať ďalšie športy: chlapec dnes už dobre pláva, chodí na gymnastiku a jazdí aj na koni.

„Pravidelný tréning je dôležitý. Veľmi čaká na tréningy, a tomu sa naozaj tešíme. Pomaly sa v ňom stráca nedôvera k ľudskej spoločnosti, a čoraz viac aj rozpráva. Veľkou pomocou je i to, že chodí do školy, šamorínsku Špeciálnu školu má rád. Filipove pokroky sú veľmi veľké,“ povedala Veronika.

Medaily za súťaže

Pred tromi rokmi sa boli pozrieť na podujatie Špeciálnych olympiád Slovensko. „Veľmi nás to zaujalo - ešte aj dnes mi naskočí husia koža, keď si na to spomeniem. Mimoriadnym, povznášajúcim pocitom bolo vidieť úprimnú radosť detí, mládeže i dospelých, žijúcich s mentálnym znevýhodnením. S manželom sme začali hľadať spôsob ako by sme sa mohli k nim pridať, aké možnosti sa otvárajú pre Filipa. Najprv štartoval v behu na lyžiach na majstrovstvách Slovenska Špeciálnych olympiád v zimných športoch - veľmi si to užíval. Odvtedy sa na Špeciálnych olympiád Slovenska zúčastňujeme pravidelne, športovci na nich súťažia v 18-tich rôznych športových disciplínach. Motto Špeciálnych olympiád Slovensko znie: Svet vnímame inak, ale túžbu víťaziť máme rovnakú. Toto Filipa skutočne motivuje, napreduje, robí pokroky. Spolu s manželom sme veľmi šťastní, a to aj z dôvodu, že nám bolo povedané, že sa budeme môcť tešiť, ak sa náš chlapec niekedy vôbec naučí chodiť. Filip pred niekoľkými týždňami štartoval na Špeciálnych olympiád Slovenska v behu na 50 metrov. Bol aj v tenisovom tábore, obklopený výhradne cudzími ľuďmi, no cítil sa tam skutočne dobre - veľmi sme sa tomu tešili. Šport je schopný robiť zázraky,“ vyznala sa Veronika Sedláčková a dodala, že ich snom je, aby sa Filip v budúcnosti zúčastnil aj na Svetových hrách Špeciálnych olympiád.

Tibor Duducz

Pravidelný tréning je veľmi dôležitý

Filip so svojimi rodičmi

(Fotoarchív)

Veľký krok vpred

„Filipko k nám začal chodiť pred štyrmi rokmi. Dostal sa do triedy Anny Laukovej, pracoval pod dozorom asistentky Moniky Ciordas Wiener. Spočiatku bol nedôverčivý a utiahnutý, ale odvtedy urobil obrovský pokrok. Zapadol do triedy, je priateľský, vyhľadáva spoločnosť ostatných. Má rád matematiku a s radosťou pracuje s interaktívnou tabuľou. Veľmi sa zlepšili aj jeho hrubé motorické schopnosti. Šport s ním urobil skutočný zázrak,“ povedala riaditeľka Špeciálnej základnej školy, Henrieta Balheimová. Škola, ktorú Filip navštevuje, je členom Špeciálnych olympiád Slovensko. Deje sa to v spolupráci s projektom Mladí športovci. Tento program pomáha deťom, aby sa rozvíjali po športovej stránke, ako beh, kopanie, chytanie, hádzanie. Vďaka tomuto projektu dostala škola hodnotné športové pomôcky, ktoré deti využívajú na telesnej výchove a v športových krúžkoch.

(d)

Tímový duch je skvelý

Po dlhej, osemmesačnej prestávke sa začala extraliga v basketbale žien. Predbežne bez divákov, ale veríme, že fanúšikovia sa už onedlho budú vrátiť na tribúny. Podrobnosti nám prezradil hlavný tréner ŠBK Šamorín, Albert Diósi.

Kedy ste začali s prípravou?

Desiateho augusta. Vzhľadom na dané možnosti to šlo dobre. Dopoludnia sa dievčatá pripravovali individuálne, na programe boli najmä behy a posilňovanie. Popoludní sa dôraz kládol na spoločné tréningy s loptou. Je veľmi dobré, že tím bol pokope už od augusta, a dievčatá v tréningu nebrzdili ani zranenie. Avšak počas

uplynulých týždňov nám chýbala jedna vec.

A to?

Podľa pôvodných plánov by sme chceli odohrať osem až deväť prípravných stretnutí. Žiaľ, kvôli epidémii koronavírusu „vypadol“ šamorínsky turnaj, a aj jeden v Čechách, takže nakoniec sme mohli odohrať iba tri zápasy. Najprv sme pomerne veľkým rozdielom podľahli Piešťanom, keďže „vypadla“ celá jedna štvrtina. Potom sme hrali s Ružomberkom – proti majstrovskému tímu bola naša hra už oveľa lepšia, „odišlo“ nám iba niekoľko minút, a prehrali sme iba o 14 bodov. V poslednom zápase proti UMB Banská Bystrica sme

vyhrali veľkým rozdielom, snáď o 50 bodov.

Aká bude sezóna 2020/2021? Na ktorom mieste môže skončiť šamorínsky klub?

Je veľmi ťažké byť prorokom, keďže koronavírus mal a má veľký vplyv na športový život. Momentálne to vidím tak, že o zlato budú opäť bojovať Ružomberok a Piešťany, my a Košice o bronz. V súčasnosti má pred nami východoslovenský tím výhodu v tom, že v osobe Jurčenkovej má vysokú hráčku, my v tejto chvíli takú nemáme. Verím, že sa nám to podarí dokázať.

Ako by ste charakterizovali svoj tím?

Má veľmi dobrý tímový charakter. Nie sú tu hviezdne hráčky, tím skutočne funguje ako tím. Podľa mňa je káder vyvážený, sú v ňom skúsené, ale aj mladé basketbalistky.

K jednej veľkej zmene určite príde. Liga sa začala bez divákov...

Budú nám veľmi chýbať. Existuje jadro fanúšikov, ktorí sú v športovej hale prítomní vždy, a my sme zakaždým cítili ich podporu. Verím v to, že Športcentrum Samaria sa už čoskoro opäť zaplní. Dovtedy sa budeme snažiť každý náš zápas našim priaznivcom sprostredkovať priamym prenosom cez internet.

Tibor Duducz

KÁDER ŠBK ŠAMORÍN:

Simona Marcová, Laura Horváthová, Júlia Lelkes, Tímea Sujová, Eszter Andrassy, Lujza Burianová, Radoslava Ošťádalová, Barbora Lelkes, Laura Határová, Barbora Šeligová, Laura Bianka Vaigl, Tatiana Bábiková.

Prišli: Šeligová, Vaigl (Dubček Bratislava), Bábiková (Piešťany),

Odišli: Svetlíková, Dulová, Šklublová, Zárevúcka

Domáce zápasy ŠBK Šamorín:

3. október

ŠBK – Košice 66:76

7. október

ŠBK – ŠKP Banská Bystrica
64:52

17. október

ŠBK – Ružomberok

31. október

ŠBK – Piešťany

28. november

ŠBK – UMB Banská Bystrica

12. december

ŠBK – Spišská Nová Ves

9. január 2021

ŠBK – Poprad

Náš výborný rýchlostný kanoista Gábor Jakubík absolvoval veľmi dôležitú životnú udalosť. Oženil sa. Sandra a Gábor: veľa šťastia!

Užitočné mobilné aplikácie v odpadovom hospodárení

Keďže využitie mobilných aplikácií nie je obmedzené lokalitou, prinášame v súvislosti s odpadmi a ich elimináciou dostupné aplikácie, ktoré sme vyskúšali.

TrashOut

TrashOut je environmentálny projekt, ktorého cieľom je lokalizovať všetky nelegálne skládky na svete. Snahou je zapojiť obyčajných ľudí, miestne samosprávy. Aplikácia označuje presné miesta na mape v okolí používateľa, na ktorých sa nachádzajú nelegálne skládky s možnosťou pridať fotky miesta, informácie o tom, o aký druh odpadu sa jedná a aké zložité by bolo jeho vyčistenie, možnosť aktualizovať stav skládok (napr. skládka bola vyčistená), pridať fotky z miesta skládky alebo zorganizovať jej čistenie. Súčasťou aplikácie sú informácie o zberných miestach podľa typov jednotlivých odpadov. Aplikácia tiež obsahuje užitočné novinky - napr. o čistení Slovenska ku Dňu Zeme alebo o akcii Svetový čistiaci deň. Na Slovensku bolo prostredníctvom aplikácie zatiaľ nahlásených takmer 6000 ilegálnych skládok (5978) z toho 1339 bolo vyčistených. Aplikáciu je možné si stiahnuť cez Obchod Google Play alebo App Store.

Green Daily

Mobilná aplikácia informuje užívateľa, ako sa triedi odpad

v jeho meste, nakoľko systém triedenia odpadu nie je vždy na Slovensku jednotný. Aplikácia napr. užívateľa naviguje, do akého koša patrí v jeho meste napr. plechovka. Okrem toho ponúka možnosti, kde je najbližšie miesto pre odovzdanie špecifického odpadu, ako sú napr. lieky, elektroodpad, stavebný odpad a ďalšie. Aplikácia teda funguje korektne po zadaní troch základných vstupných informácií - výberu druhu odpadu na základe kliknutia na jeho ikonu, polohy používateľa a dostupnosti a možností triedenia v danej lokalite. Možno ju stiahnuť v Obchode Google Play, alebo App Store.

Bezodpadová výzva podľa Czech Zero Waste

Medzi vyskúšanými aplikáciami spomenieme aj počin pod názvom „Czech zero waste“, ktorý pochádza z Českej republiky, avšak je aplikovateľný aj na Slovensko. Ide o veľmi jednoduchú aplikáciu, ktorá vychádza z predpokladu, že ak chceme žiť bez odpadu, musíme urobiť viacero malých rozhodnutí, ktoré vyvolajú zmenu našich návykov. Táto aplikácia príde každý deň s novou výzvou, ktorú sa používateľ snaží dodržať. Plnenie týchto úloh je možné fotograficky zdokumentovať a prípadne zdieľať na sociálnych sieťach a motivovať tak svoje okolie. Aplikáciu možno stiahnuť v Obchode Google Play, alebo App Store.

Recycle tracker

Recycle tracker je aplikáciou od slovenského tvorca, avšak funguje v jazyku angličtina. Do aplikácie si môžeme zaznamenať históriu nášho recyklovania. Následne si túto históriu môžeme zobraziť prehľadne v grafoch, kde ihneď uvidíme, koľko sme čoho zrecyklovali, prepočítané tiež na počet stromov, ktoré sme našou recykláciou zachránili a na kWh energie, ktoré sme našou recykláciou ušetrili. Aplikácia navyše prináša tipy, ako správne recyklovať nielen v domácnosti, ale aj vo firmách.

Zaujímavé typy na záver

Oslovil nás tiež podcast rádia Expres „The Big Waste talk“, ktorý moderuje Michal Sabo a prizýva si zaujímavých hostí na rozhovory o odpadoch a ich triedení na Slovensku. Časopis .týždeň je tvorcem pravidelnej diskusnej relácie pod názvom .jednoducho. Venuje sa v nej ekologickým témam a hľadaniu spôsobov, ako jednoducho žiť ekologickejšie. Z početného množstva webstránok možno odporučiť napr. webstránku Priateľov Zeme alebo Inštitútu cirkulárnej ekonomiky. (PR)

Oznámenie

Vážení občania, dňa 24. októbra 2020 (sobota) sa uskutoční separovaný zber nebezpečného odpadu z domácností.

Nebezpečné odpady môžu odovzdať len obyvatelia Šamorína - fyzické osoby (nie firmy a právnické osoby!) s platným občianskym preukazom.

Od občanov na vybraných miestach preberáme:

- staré farby
- rozpúšťadlá
- nepoužité pesticídy - postreky
- obaly od pesticídov, rozpúšťadiel a farieb

Na odovzdaných obaloch musia byť riadne vyznačené informácie o výrobcovi, obsahu účinnej látky alebo názov výrobku. Nádobky musia byť uzatvorené.

Od občanov na vybraných miestach nepreberáme:

- neoznačené obaly od farieb, rozpúšťadiel a pesticídov
- odpadové oleje
- elektrospotrebiče
- batérie a akumulátory
- iné, vyššie neuvedené druhy odpadov

Miesto a čas stretnutia pre obyvateľov rodinných domov:

- 8.00 - 8.45 Kasárenská ul. - na parkovisku pred budovou Ravtexu
- 9.00 - 9.45 Pomlejská ul. - pri bývalej železničnej stanici
- 10.00 - 10.45 Slnecná ul. - na parkovisku pri gymnáziu
- 11.00 - 11.45 Čilistov - pred bývalou hasičskou zbrojnicou
- 12.00 - 12.45 Mliečno - pred hostincom Zlatý kohút
- 13.00 - 13.20 Kráľovianky - pri autobusovej zastávke
- 13.30 - 13.50 Bučuháza - pri autobusovej zastávke
- 14.00 - 14.20 Šámot - pri autobusovej zastávke

**Dám do prenájmu alebo predám panelovú garáž č. 85 na Rybárskej ulici, v garážovej kolónii.
Cena: dohodou. Tel.: 0903-597 397**

PREDAJŇA ŠAMORÍN
ÜZLETÜNK SOMORJÁN
BRATISLAVSKÁ 2862/1C

kik

PRÍKLADY
MODELOV
MODELL
PELDÁK

ĎALŠIE FARBY
SZÍNMENTÁK

**CENA HOVORÍ
SAMA ZA SEBA**

**AZ ÁRAK
MAGUKÉRT BESZÉLNEK**

Deky
Takarók
len za
csak

10,99

...A MNOŽSTVO ĎALŠÍCH VÝHODNÝCH NÁKUPOV
V NAŠEJ PREDAJNI KIK
...ÉS MÉG SOK MÁS A KIK ÜZLETÜNKBEN

Filiálku vo Vašej blízkosti nájdete na www.kik.eu
K odberu nášho newslettera sa môžete prihlásiť na našich internetových stránkach!

sympatický výhodný dobrý

www.kik.eu

Ponuka platí len do vypredania zásob. Ponuka neplatí pre výpredajové predajne.
Odber je možný len v množstvách bežných pre domácnosť. Farebné odchýlky sú
podmienečne tlačou. Právo na omyly vyhradené. Za ponuky filiálok zodpovedá:
Kik textil a Non-Food spol.s r.o. - IČO: 43 991 599 - so sídlom: Panenská 6 · 811 03 Bratislava
zapísaná v Obchodnom registri vedenom Okresným súdom Bratislava I, oddiel: Sro, Vložka č.: 50509/B

GM ELEKTRO s.r.o.

ELEKTROINŠTALAČNÝ MATERIÁL

Hľadáte v Šamoríne predajňu s elektroinštalačným materiálom? Obráťte sa na firmu GM Elektro, s.r.o., ktorá ponúka široký sortiment vysoko kvalitného elektromateriálu od popredných výrobcov.

Elektro-szaküzletet keres Somorján? Forduljon bizalommal a GM Elektro Kft.-hez, amely élvonalbeli gyártók kiváló minőségű termékeinek széles skálájával várja Önt.

Senecká cesta 2350/22A
931 01 Šamorín

Permanent make-up / Sminktetoválas

OBOČIE - čiarkované	75,-EUR
OBOČIE - plné	80,-EUR
OBOČIE - pudrové	100,-EUR
OBOČIE - plné tieňované	110,-EUR
OBOČIE - čiarkované podfarbené	120,-EUR
OČI - horné linky	60,-EUR
OČI - horné linky + tieňovanie	55+30,-EUR
OČI - dolné linky	50,-EUR
OČI - komplet linky	95,-EUR
PERY - kontúra	60,-EUR
PERY - kontúra + rozpitie	50+30,-EUR
PERY - kontúra + výplň	50+80,-EUR
PERY - kontúra + 3D výplň	50+110,-EUR
PERY - kontúra + ombre	50+120,-EUR

Kozmetička & Tattoo & PMU art

Bettina Farkas

Telefón: 0908041760

Iba na objednávku/ Kizárólag időpontra
Po. - Pl. od 9⁰⁰ - do 19⁰⁰

Gazdovský rad 38/43

Gazdasor 38/43

ŠAMORÍN

SOMORJA

FB: Tattoo Bettina Art.

INZERUJTE U NÁS! HIRDESSEN NÁLUNK!

noviny@samorin.sk   0905 468 471